

Kvalitatiivinen haastattelututkimus mielenterveydenlääkkeiden saatavuushäiriöiden vaikutuksista potilaisiin

Tausta

Lääkkeiden saatavuushäiriöt ovat yleistyneet viime vuosina sekä Suomessa että kansainvälisesti. Lääkkeiden saatavuushäiriöllä tarkoitetaan tilanteita, joissa potilaan tarvitsemaa lääkevalmistetta ei ole saatavilla esimerkiksi valmistuskatkosten, raaka-ainepulien tai muiden toimitusketjun ongelmien vuoksi. Ne voivat aiheuttaa merkittäviä haasteita potilaille, joiden hyvinvointi ja arjessa selviytyminen riippuvat lääkityksen jatkuvuudesta. Potilaiden kokemusten ja näkökulmien ymmärtäminen on tärkeää, jotta saatavuushäiriöiden vaikutuksia voidaan arvioida kokonaisvaltaisemmin ja kehittää ratkaisuja terveydenhuollon käytäntöihin.

Tutkimuksen tavoite

Tutkimuksessa pyritään selvittämään, miten mielenterveyslääkkeiden saatavuushäiriöt vaikuttavat potilaiden arkeen, hoitoon sitoutumiseen ja hyvinvointiin. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää miten saatavuushäiriöt vaikuttavat potilaisiin tunne-elämän, fyysisen hyvinvoinnin sekä sosiaalisen elämän kannalta.

Tutkimus tuo esiin potilaiden omaa ääntä ja kokemuksia, joita voidaan hyödyntää tulevaisuuden terveydenhuollon kehittämisessä potilaiden näkökulmasta.

Menetelmät

Tutkimus toteutetaan laadullisena haastattelututkimuksen. Aineisto kerätään puolistrukturoiduilla eli vapaamuotoisilla yksilöhaastatteluilla suomeksi, joissa potilaita pyydetään kuvailemaan kokemuksiaan ja näkemyksiään saatavuushäiriöistä, joita he ovat kohdanneet 12 kuukauden sisällä. Haastattelut analysoidaan laadullisen sisällönanalyysin avulla.

Kohderyhmänä ovat täysi-ikäiset henkilöt, jotka käyttävät mielenterveyslääkkeitä ja ovat kohdanneet saatavuushäiriöitä 12 kuukauden sisällä. Haastateltava voi myös olla alaikäisen henkilön huoltaja.

Haastattelut toteutetaan etäyhteydellä tai mahdollisuuksien mukaan kasvotusten. Tutkimus toteutetaan luottamuksellisesti, siten että osallistujien anonymiteetti ja henkilöllisyys säilyvät koko prosessin ajan.

Tutkimuksen merkitys

Tulokset lisäävät ymmärrystä potilaiden näkökulmasta ja voivat tukea terveydenhuollon päätöksentekoa sekä lääkepolitiikan kehittämistä. Näin voidaan edistää yhdenvertaista lääkkeiden saatavuutta ja potilaiden hyvinvointia.